

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621200357
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2621200357.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Katarína Slováčková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, D., zastúpený: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA HUBOCKÁ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Panenská 7, Bratislava, proti žalovanému: AGROPARTNER spol. s r.o., IČO 34 134 000, so sídlom Plavecké Podhradie 258, o uloženie povinnosti uzavrieť kúpnu zmluvu, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Senica č. k. 5C/2/2021-114 zo dňa 03.09.2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku I. odmieta a uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdzuje.

Žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvej inštancie výrokom I. konanie zastavil, výrokom II. žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie právne odôvodnil použitím ustanovení § 144, § 145 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 28.01.2021 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uzatvoriť so žalobcom kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bude prevod spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam špecifikovaným v podanej žalobe. Žalobca pred prvým pojednávaním vo veci samej podaním zo dňa 28.04.2021 vzal podanú žalobu v celom rozsahu späť, navrhol konanie zastaviť, vrátiť krátený súdny poplatok zo žaloby a priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 100 %. Uvedené odôvodnil tým, že dňa 18.02.2021, t. j. 21 dní po podaní žaloby o uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, Okresný úrad Senica, Katastrálny odbor, vydal rozhodnutie, ktorým návrh na vklad č. V 3488/2020 bez odôvodnenia povolil, a to aj napriek tomu, že k uzatvoreniu dodatku k zmluve medzi žalobcom a žalovaným nedošlo.

Vecne argumentoval súd prvej inštancie vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania tým, že zastavenie konania procesne zaviniť žalobca, keďže vzal podanú žalobu v celom rozsahu späť a nepreukázal, že by k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalovaného, a preto by principiálne bolo namieste priznanie náhrady trov konania protistrane, teda v tomto prípade žalovanému. Súd prvej inštancie však žalovanému výnimočne náhradu trov konania nepriznal, a to z dôvodov hodných

osobitného zreteľa, ktoré vyplývajú z povahy a okolností dôvodov zastavenia tohto konania, keďže žalobca vzal podanú žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu, že Okresný úrad Senica, Katastrálny odbor, dodatočne (bez odôvodnenia) povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie konanie zastavil, avšak v uznesení sa nevysporiadal s uplatneným nárokom žalobcu týkajúcim sa vrátenia súdneho poplatku a priznania náhrady trov právneho zastúpenia. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť pred prvým pojednávaním, má v zmysle ustanovenia § 11 ods. 3 v spojení s ustanovením § 11 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch nárok na vrátenie zaplateného súdneho poplatku. Žalobca dňa 28.01.2021 podal na súd prvej inštancie žalobu o uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým okrem iného žiadal, aby súd priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 %. Súd prvej inštancie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel a dňa 22.02.2021 vydal uznesenie č. k. 5C/2/2021-37. Žalobca svoj návrh na začatie konania a vydanie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že dňa 26.10.2020 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi žalobcom (oprávnený spoluvlastník z predkupného práva) ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim, v zmysle ktorej žalobca previedol na žalovaného spoluvlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným v kúpnej zmluve. Po uzatvorení zmluvy a zaplatení kúpnej ceny za predmet kúpy podal žalobca dňa 16.11.2020 návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností vedený Okresným úradom Senica pod č. V 3488/2020. Okresný úrad Senica, Katastrálny odbor, podľa ustanovenia § 31a písm. c) katastrálneho zákona prerušil rozhodnutím zo dňa 08.12.2020 katastrálne konanie vo veci návrhu na vklad vlastníckeho práva vedené pod č. V 3488/2020 a na odstránenie nedostatkov konania určil lehotu 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o prerušení konania. Okresný úrad Senica, Katastrálny odbor, katastrálne konanie prerušil z dôvodu, že prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v zmysle zmluvy by došlo k drobeniu poľnohospodárskych pozemkov nachádzajúcich sa mimo zastavaného územia obce a k pozemkom, ktoré sú predmetom kúpy má vzniknúť na základe predmetnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným spoluvlastnícky podiel vo výmere menšej ako 2.000 m². Po doručení rozhodnutia o prerušení konania žiadal žalobca žalovaného, aby uzatvorili dodatok k zmluve, ktorým by žalovaný previedol celý svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam, ktorý nadobudol od pani E. (predchádzajúci spoluvlastník pozemkov). Žalovaný však odmietol uzatvoriť dodatok k zmluve. Dňa 18.02.2021, t. j. až 21 dní po podaní tejto žaloby o uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, Okresný úrad Senec, Katastrálny odbor, vydal rozhodnutie, ktorým návrh na vklad č. V 3488/2020 povolil. Žaloba o uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bola podaná dôvodne, o čom svedčí aj skutočnosť, že súd prvej inštancie neodkladné opatrenie dňa 22.02.2021 vydal. Ak by žalovaný uzatvoril dodatok k zmluve, žalobca by návrh na začatie konania a vydanie neodkladného opatrenia nepodal, čím by žalobcovi žiadne trovy konania nevznikli. Aj napriek tomu, že návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a súd prvej inštancie neodkladné opatrenie vydal, súd prvej inštancie žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi náhradu trov konania bez toho, aby náležite zistil skutkový a právny stav veci a s predloženými dôkazmi a tvrdeniami sa náležite nevysporiadal, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení uznesenia nevysporiadal s návrhom žalobcu, neuviedol ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty týkajúce sa uplatneného nároku na náhradu trov konania a súčasne ich nevyhodnotil, pričom v napadnutom uznesení absentuje výrok o tom, či žalobcovi priznáva alebo nepriznáva náhradu trov konania. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne napadnuté uznesenie zmenil tak, že súd konanie zastavuje, žalobcovi priznáva náhradu trov konania vo výške 100 % vrátane odvolacieho konania a žalobcovi sa vracia časť zaplateného súdneho poplatku.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že pri rozhodovaní o trovách konania je právne významné len to, ktorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak by bolo dôvodom späťvzatia žaloby splnenie uplatneného nároku, tzn. že žalovaný by v tomto prípade pristúpil k uzatvoreniu predmetného dodatku ku kúpnej zmluve zo dňa 26.10.2020, čím by uznal žalobcov nárok na celý spoluvlastnícky podiel žalovaného, v takom

prípade by zastavenie konania zavinil žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzati žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zastavenie konania zavinil žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému. Pre objasnenie postoja žalovaného k uzatvoreniu/neuzatvoreniu požadovaného dodatku ku kúpnej zmluve uviedol, že žalovaný porušenie predkupného práva zo strany predávajúcej vzhľadom na podmienky a okolnosti tohto právneho inštitútu nepopiera, avšak nesúhlasí s tým, že žalobca má nárok na celý spoluvlastnícky podiel vo vlastníctve žalovaného. Žalovaný trvá na tom, že žalobca má nárok na spoluvlastnícky podiel vo veľkosti určenej pomerne k veľkosti jeho spoluvlastníckeho podielu k spoluvlastníckym podielom ostatných spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti. Pri prevode spoluvlastníckeho podielu na pozemkoch bolo porušené predkupné právo nielen žalobcu, ale aj ostatných dotknutých spoluvlastníkov. Žalovaný mal záujem o nápravu porušeného právneho stavu, avšak nesúhlasil s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu, na ktorý si žalobca pôvodne nárokoval a ktorý mal byť predmetom dodatku ku kúpnej zmluve. Návrh na neodkladné opatrenie bol podaný zo strany žalobcu z dôvodu, že dňa 26.11.2020 bol podaný návrh na zriadenie záložného práva do katastra nehnuteľností v prospech F. G., H. z dôvodu čerpania úveru žalovaným, záložnú zmluvu, ako aj návrh na zriadenie záložného práva vypracoval oprávnený zo záložného práva, a to F. G., H. v spolupráci s ekonomickým úsekom žalovaného. Predmetom tohto právneho vzťahu sú všetky pozemky vo vlastníctve/v podielovom spoluvlastníctve žalovaného nachádzajúce sa v okrese Senica. V tejto súvislosti si žalovaný neuvedomil, že sporné pozemky by mali byť predmetom vyňatia zo záložného práva, avšak odmietol, že by išlo o účelové konanie. Návrh na vklad vlastníckeho práva vyplývajúci z kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným bol podaný na príslušný katastrálny odbor dňa 16.11.2020 a návrh na zriadenie záložného práva bol podaný na príslušný katastrálny odbor dňa 26.11.2020; k rozhodnutiu o povolení vkladu vlastníckeho práva by došlo skorej a katastrálne konanie týkajúce sa zriadenia vlastníckeho práva by bolo z tohto dôvodu prerušené. Žalovaný nikdy nemal úmysel akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť, či dokonca zamedziť prevod vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom žalobcu. Po doručení odvolania voči neodkladnému opatreniu na súd prvej inštancie, tento súdne konanie spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd odvolanie voči napadnutému uzneseniu zamietol v časti priznania náhrady trov konania vo výške 100 % vrátane odvolacieho konania a zároveň bola žalobcovi vrátená časť súdneho poplatku, ktorá mu prináleží v zmysle zákona o súdnych poplatkoch.

Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku I. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou – stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 357 písm. a) Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), skúmal, či podané odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku I. má požadované náležitosti a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku I. o zastavení konania tieto náležitosti nemá.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 373 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

Podľa § 386 písm. d) Civilného sporového poriadku odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní.

Odvolacie dôvody sú ako povinná náležitosť odvolania upravené v ustanovení § 365 Civilného sporového poriadku. Odvolateľ je povinný vo svojom odvolaní uviesť niektorý (alebo niektoré) z odvolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, aby bolo zrejmé, z akých taxatívnych dôvodov považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom, ktoré sú v zmysle ustanovenia § 363 Civilného sporového poriadku obligatórnou náležitosťou každého odvolania, súd prvej inštancie v odvolacom konaní postupuje podľa osobitných pravidiel. Na doplnenie odvolacích dôvodov súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 373 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolateľa nikdy nevyzýva. To isté platí aj v prípade, ak odvolanie žiaden odvolací dôvod neobsahuje. Pokiaľ odvolanie po uplynutí odvolacej lehoty neobsahuje riadne vymedzený odvolací dôvod a tento nemožno z obsahu odvolania vyvodiť, odvolací súd bez ďalšieho odvolanie odmietne podľa ustanovenia § 386 písm. d) Civilného sporového poriadku, keďže absencia relevantného odvolacieho dôvodu je neodstrániteľnou vadou odvolania, pre ktorú nemožno v odvolacom konaní.

Odvolací súd zistil, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku I. o zastavení konania neobsahuje žiadne odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku), hoci žalobca v odvolaní uvádza, že podáva odvolanie i proti tomuto výroku, avšak všetky odvolacie dôvody žalobcu smerujú len proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku II. o náhrade trov konania, pričom správnosť uznesenia súdu prvej inštancie vo výroku I. o zastavení konania žalobca v odvolaní ničím nespochybňuje. Vzhľadom na vyššie uvedené pre existenciu tejto vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať a preto odvolací súd odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku I. o zastavení konania podľa ustanovenia § 386 písm. d) Civilného sporového poriadku odmietol.

Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku II. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou – stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 357 písm. m) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o náhrade trov konania (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému uzatvoriť so žalobcom kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bude prevod spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam: pozemok parcely registra „E“ KN, parcela č. 2063 o výmere 9927 m², druh pozemku: orná pôda, zapísaný na liste

vlastníctva č. XXXX, vedený Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, okres: Senica, obec: D., katastrálne územie: I. J. K., vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/48 k celku nehnuteľnosti, pozemok parcely registra „E“ KN, parcela č. 838 o výmere 2759 m², druh pozemku: orná pôda, pozemok parcely registra „E“ KN, parcela č. 996 o výmere 4046 m², druh pozemku: orná pôda a pozemok parcely registra „E“ KN, parcela č. 1001 o výmere 1359 m², druh pozemku: orná pôda, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, vedený Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, okres: Senica, obec: D., katastrálne územie: I. J. K., vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/6 k celku nehnuteľnosti, pozemok parcely registra „E“ KN, parcela č. 1157 o výmere 3197 m², druh pozemku: orná pôda, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, vedený Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, okres: Senica, obec: D., katastrálne územie: I. J. K., vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/8 k celku nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením výrokom I. konanie vo veci samej zastavil a výrokom II. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalovanému nárok náhradu trov konania nepriznal. K zastaveniu konania došlo preto, že žalobca vzal žalobu späť voči žalovanému dôvodiac, že Okresný úrad Senica, Katastrálny odbor, dňa 18.02.2021 vydal uznesenie, ktorým návrh na vklad č. V 3488/2020 povolil, a to ja napriek tomu, že k uzatvoreniu dodatku ku kúpnej zmluve medzi žalobcom a žalovaným nedošlo. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Podstata odvolacej argumentácie žalobcu spočívala v nesúlade s nepriznaním nároku na náhradu trov konania žalobcovi voči žalovanému.

V zmysle § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Citované ustanovenia § 256 ods. 1 o náhrade trov konania Civilného sporového poriadku platí pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v tomto ustanovení znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. K zastaveniu konania môže dôjsť napr. z dôvodu späťvzatia žaloby, z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania, z dôvodu odstrániteľného nedostatku podmienky konania, ktorý sa nepodarilo odstrániť. Zavinenie môže existovať na strane žalobcu, aj na strane žalovaného.

Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je súd povinný vždy skúmať, či niektorá zo strán zavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Pokiaľ ide o správanie žalovaného, potom musí ísť výlučne o správanie samotného žalovaného, nie o správanie niekoho iného alebo o správanie oboch strán. O dôvodnosti podania žaloby je treba uvažovať z hľadiska vzťahu výsledku správania žalovaného k požiadavkám žalobcu, čo znamená, že žaloba bola podaná dôvodne najmä v prípade, kedy žalovaný po začatí konania žalobcu uspokojil, a to aj vtedy, ak by uspokojil žalobcu, hoci k tomu nemal právnu povinnosť. Ak má ísť o také správanie, ktoré spôsobilo zastavenie konania na ťarchu žalovaného, musí ísť o procesnú situáciu, kedy sa žalovaný zachoval v intenciách žalobného návrhu (petitu). Ide teda o situáciu, kedy bola požiadavka žalobcu splnená neskorším správaním (konaním) žalovaného bez toho, aby o veci (meritórne) rozhodol súd. Pritom medzi správaním žalovaného a žalobným návrhom musí byť vecná spojitosť. V tomto prípade má žalobca právo, aby mu žalovaný nahradil trovy, ktoré účelne vynaložil na uplatňovanie svojho práva. Pokiaľ bola dôvodná žaloba vzatá späť pre správanie druhej strany sporu, nesmú ísť trovy konania na ťarchu žalobcu, aj keď ten svojím prejavom vôle zastavenie konania vyvolal. Z uvedeného potom vyplýva, že pri zodpovedaní otázky, ktorá zo strán z procesného hľadiska zavinila zastavenie konania, je potrebné vychádzať z porovnania toho, čoho sa žalobca podanou žalobou domáhal (podľa petitu) a dôvodom späťvzatia žaloby. Ak bolo dôvodom späťvzatia žaloby podanej dôvodne správanie žalovaného v súlade so žalobnou požiadavkou žalobcu, je nevyhnutným dospieť k záveru, že žalovaný zastavenie konania zavinil. Pri riešení otázky, či strana zavinila, že konanie sa muselo zastaviť, sa vychádza výlučne z procesného hľadiska, keďže nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného ale procesného práva a zo zreteľom na procesný výsledok. Ide teda o to, či sa žalobca domohol

uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie.

Zo skutkových zistení v prejednávanej veci vyplynulo, že žalobca sa voči žalovanému podanou žalobou vo veci samej domáhal uloženia povinnosti žalovanému ako predávajúcemu uzatvoriť kúpnu zmluvu so žalobcom ako kupujúcim, predmetom ktorej bude prevod nehnuteľností v katastrálnom území I. J. K. zapísaných v Liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. 2063 v spoluvlastníckom podiele 1/48, v Liste vlastníctva č. XXXX ako parcely č. 838, 996, 1001 v spoluvlastníckom podiele 1/6, v Liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. 1157 v spoluvlastníckom podiele 1/8. Dôvodom podania žaloby bola skutočnosť, že Okresný úrad Senica, Katastrálny odbor, prerušil konanie o povolení vkladu vlastníckeho práva, a to na základe Kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 26.10.2020 medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností v katastrálnom území I. J. K. zapísaných v Liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. 2063 v spoluvlastníckom podiele 1/2256, v Liste vlastníctva č. XXXX ako parcely č. 838, 996, 1001 v spoluvlastníckom podiele 1/30, v Liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. 1157 v spoluvlastníckom podiele 1/56, a to z dôvodu, že predmetom kúpy má vzniknúť spoluvlastnícky podiel vo výmere menšej ako 2.000 m². Žalobca vzal žalobu voči žalovanému späť z dôvodu, že po podaní žaloby dňa 18.02.2021 Okresný úrad Senica, Katastrálny odbor, vydal rozhodnutie, ktorým návrh na vklad vlastníckeho práva č. V 3488/2020 povolil. Z okolností preskúmaného je zrejmé, že medzi žalobcom a žalovaným nedošlo v priebehu konania k žiadnemu mimosúdному urovnaniu sporu a nárok žalobcu uplatnený žalobou nebol uspokojený žiadnym spôsobom zo strany žalovaného, resp. požiadavka žalobcu nebola splnená neskorším správaním (konaním) žalovaného bez toho, aby o veci rozhodol súd. Preto možno vzhľadom na vyššie uvedené uzavrieť, že došlo k splneniu podmienok pre priznanie nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie žalovanému pre procesné zavinenie zastavenia konania žalobcom, keďže žalobca nechal žalobu späť so zreteľom na správanie žalovaného spočívajúce v tom, že k usporiadaniu vzájomných vzťahov došlo v zmysle žaloby smerujúcej proti nemu.

Nenáležitá bola aj argumentácia žalobcu, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne a súd prvej inštancie neodkladné opatrenie vydal, keďže uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 5C/2/2021-37 zo dňa 22.02.2021 o nariadení neodkladného opatrenia nebolo rozhodnutím vo veci samej a navyše bolo zrušené ešte pred nadobudnutím právoplatnosti, a to uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/31/2021-109 zo dňa 29.06.2021 z dôvodu späťvzatia žalobcom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd prvej inštancie v preskúmanom prípade pri rozhodovaní o náhrade trov konania ďalej aplikoval citované ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku, keď naplnenie dôvodov osobitného zreteľa videl v tom, že Okresný úrad Senica, Katastrálny odbor, dodatočne a bez odôvodnenia povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Odvolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku upravujúce moderačné právo súdu, osobitne akcentujúce kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa, sa má vykladať prísne reštriktívne a teda uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len výnimočne, keď výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Tu sa však žiada zdôrazniť, že viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi je (s výnimkou nedostatku procesných podmienok) bezvýhradná, teda odvolací súd nemôže rozšíriť svoj prieskum napadnutého rozhodnutia na otázky, ktoré napadnuté neboli. Žalobca v súdenom spore v odvolaní namietal nesprávnosť uplatnenia zásady procesnej zodpovednosti za zavinenie v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, avšak neuvádzal žiadne odvolacie dôvody vo vzťahu k skúmaniu existencie podmienok hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania oprávnenej strane v zmysle ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku. Preto v tu preskúmanej veci odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi obmedzil svoje skúmanie na správnosť zodpovedania otázky, ktorá zo strán z procesného hľadiska zavinila zastavenie konania, nezaoberal sa potom ďalej, či v preskúmanej veci bolo naplnené dôvody hodné osobitné zreteľa

pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovanému voči žalobcovi. Podľa ustálenej súdnej praxe aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania strane sporu, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania oprávnenej strane celkom alebo sčasti neprizná. Správnym bol potom výrok uznesenia súdu prvej inštancie, keď žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania a odvolacia námietka žalobcu o tom, že absentuje výrok súdu o tom, či žalobcovi priznáva alebo nepriznáva náhradu trov konania, je neopodstatnená.

Odvolací súd nezistil žiadne skutkové, či právne vady napadnutého rozhodnutia.

Ďalšou odvolacou námietkou žalobcu bolo namietanie, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je postihnuté vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Podľa § 236 Civilného sporového poriadku v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

Uznesenie predstavuje jednoduchšiu procesnú formu rozhodovania súdu. Civilný sporový poriadok jednoznačne ukladá súdu povinnosť odôvodňovať všetky uznesenia, ktoré sa vyhotovujú písomne. Každé uznesenie musí obsahovať stručné odôvodnenie, nakoľko rozhodnutie bez náležitého odôvodnenia sa môže javiť ako nepreskúmateľné, rozhodnutie, ktoré má snahu vyhnúť sa kontrole, prípadne vykazuje prvky ľubovôle. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je katalóg jednotlivých čiastkových práv. Jedným z nich je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čím dochádza ku skutočnej realizácii práva na súdnu ochranu a ku garancii základnej právnej istoty. Stručná forma odôvodnenia predstavuje najmä objasnenie základných dôvodov, ktoré viedli k prijatiu uznesenia a ktoré sú spôsobilé výrok uznesenia rozumne a preskúmateľným spôsobom vysvetliť. Uvedené tak predstavuje základné formulačné pravidlo, kde z osobitostí konkrétneho prípadu budú vyplývať i osobitosti odôvodnenia rozhodnutia v intenciách právneho posúdenia, t. j. prečo súd na konkrétne skutkové okolnosti aplikoval, resp. zvolil tento procesný postup a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia. Z hľadiska výkladu pojmu stručné odôvodnenie sa vyžaduje podrobnejšie odôvodnenie tam, kde je proti uzneseniu prípustné odvolanie. Tu potom musí súd konkrétne opísať skutkové okolnosti a po právnej stránke posúdiť, či tieto dôvody napĺňajú aplikáciu zvolenej právnej normy a tento úsudok o naplnení predpokladov v odôvodnení rozhodnutia náležite uviesť.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. V dôvodoch uznesenia súd prvej inštancie zrozumiteľne vysvetlil, prečo zavinenie za zastavenie konania pričítal žalobcovi a prečo následne nepriznal náhradu trov konania žalovanému, v dôvodoch uznesenia sú uvedené aj ustanovenia predpisu, ktoré súd prvej inštancie na vec správne aplikoval, jeho odôvodnenie je konzistentné a pochopiteľné, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky a samotné rozhodnutie je logickým a právnym vyústením priebehu konania a pri jeho vydaní boli zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania. Podľa odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie vyjadril k všetkým podstatným skutočnostiam objasňujúci skutkový a právny základ napadnutého rozhodnutia. Odôvodnenie napadnutého uznesenia ako celok preto spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv povinného (žalobcu). Skutočnosť, že žalobca má odlišný právny názor, než súd prvej inštancie, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania pre nedostatok dôvodov.

Rovnako nebol naplnený odvolací dôvod, že súd prvej inštancie svojím postupom odňal stranám možnosť konať pred súdom.

Odvolacie dôvody uvádzané žalobcom neboli naplnené.

Odvolací súd potom uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

Na záver odvolací súd poukazuje, že v súlade s ustanovením § 12 ods. 1 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov vo veciach poplatkov rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon. Keďže súdny poplatok zo žaloby vyrubil súd prvej inštancie, je jeho povinnosťou rozhodnúť v súlade s ustanovením § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov o vrátení súdneho poplatku zo žaloby. Súd prvej inštancie opomenul rozhodnúť o vrátení kráteného súdneho poplatku zo žaloby žalobcovi, keďže žalobca vzal žalobu späť pred prvým pojednávaním, preto bude povinnosťou súdu prvej inštancie rozhodnúť o vrátení súdneho poplatku zo žaloby.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania v časti odmietnutia odvolania žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku I. bolo rozhodnuté analogicky ako pri zastavení konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pretože výsledok odvolacieho konania existenciou neodstrániteľnej vady odvolania zavinil žalobca, teda v tejto časti bol žalovaný úspešný. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania v časti potvrdenia uznesenia súdu prvej inštancie vo výroku II. bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keďže žalovaný bol v tejto časti úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania plne úspešného žalovaného rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto uznesenia, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).